

2. DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2025/551
Toplantı Tarihi/Sayısı : 07.08.2025/63
Karar Numarası : 2025/523
Başvuran : K.M.
Başvuran Vekili/ Vasisi : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Vekili/ Vasisi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın mükerrir olması nedeniyle 5275 sayılı Kanun'un geçici 10'uncu maddesinde yer alan lehe hükümlerden yararlandırılmadığı, bu durumun eşitlik ilkesine aykırı olduğu, yargılandığı ceza davalarında adil yargılanma hakkının ihlal edildiği ve emekli aylığı talebinin değerlendirilmesi sürecinde mağdur edildiği iddialarına ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran, Kayseri 2 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığını, %80 engelli olduğunu, herhangi bir gelirinin bulunmadığını ancak babasının üzerine kayıtlı taşınmazlar nedeniyle kendisine emekli aylığı bağlanmadığını, bu durumdan ötürü işlemi tesis eden Çorum İli Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfından şikayetçi olduğunu, Çorum 2. Asliye Ceza Mahkemesinin ... E. ve ... K. sayılı dosyasında kendisine isnat edilen suçlu ilk kez işlemesine rağmen hem para cezası hem de hapis cezasına hükmedilmesinin hakkaniyete aykırı olduğunu, Çorum 6. Asliye Ceza Mahkemesinin ... E. ve ... K. sayılı dosyasında seri yargılama ve basit yargılama usullerinin uygulanması gerekirken uygulanmadığını, Ünye 3. Asliye Ceza Mahkemesinin ... E. ve ... K. sayılı dosyasında ise işlemediği bir suçtan dolayı cezalandırıldığını, yargılamanın taraflı şekilde gerçekleştirildiğini, mükerrerliğe ilişkin hükümlerin haksız şekilde uygulandığını, ayrıca bu dosyada da seri yargılama ve basit yargılama usullerinin uygulanmamasının ve kararın gıyabında verilmesinin adil yargılanma hakkını zedelediğini, tamamı basit suçlar olmak üzere hakkında açılmış 10 dosyada toplam 5 yıl 7 ay hapis cezasına hükmedildiğini, ayrıca mükerrir olması nedeniyle 5275 sayılı Kanun'un geçici 10'uncu maddesinde yer alan lehe hükümlerden yararlandırılmadığını, bu durumun eşitlik ilkesine aykırı olduğunu, Ceza İnfaz Kurumu koşullarının sağlık durumu açısından uygun olmadığını ve bu nedenle tedavi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No:

olmadığını, Kayseri Bünyan Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından infazın ertelenmesi yönünde değerlendirme yapılabilmesi amacıyla sağlık raporu talep edildiğini, hastaneden alınan sağlık raporunu Savcılığa sunduğunu ancak geçen sürede dosyasının incelenmediğini belirterek gereğinin yapılmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yasama yetkisi" başlıklı 7'nci maddesi şöyledir:

"Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindir. Bu yetki devredilemez."

4. Anayasa'nın "Yargı yetkisi" başlıklı 9'uncu maddesi şöyledir:

"Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır."

5. Anayasa'nın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri" başlıklı 87'nci maddesi şöyledir:

"Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak;

..."

6. Anayasa'nın "Mahkemelerin bağımsızlığı" başlıklı 138'inci maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

"Hâkimler görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz. (...)"

7. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."

8. 6701 sayılı Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

"(1) Kurumun görevleri şunlardır: (...) f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. (...) i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. (...)"

9. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(...)"

(4) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No:

(...)

(8) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (i) bendi kapsamında yapılan başvurular hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

(9) İşleme konulmayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

10. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar” başlıklı 40’inci maddesi şöyledir:

“(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.”

11. Mezkûr Yönetmelik’in “Ön incelemenin yapılması” başlıklı 48’inci maddesinin birinci fıkrasının ilgili bendi şöyledir:

“(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, (...) yönlerinden incelenir.”

12. Mezkûr Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesi şöyledir:

“(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlallerinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48’inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

13. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muamele ile etkin mücadele etmektir.

14. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

15. Başvuru, başvuranın mükerrir olması nedeniyle 5275 sayılı Kanun’un geçici 10’uncu maddesinde yer

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No:

alan lehe hükümlerden yararlandırılmadığı, bu durumun eşitlik ilkesine aykırı olduğu, yargılandığı ceza davalarında adil yargılanma hakkının ihlal edildiği ve emekli aylığı talebinin değerlendirilmesi sürecinde mağdur edildiği iddialarına ilişkindir.

16. 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un geçici 10'uncu maddesi: "(...)(2) 31/7/2023 tarihi itibarıyla geçici 9 uncu maddenin beşinci fıkrası uyarınca Covid19 salgın hastalığı nedeniyle izinde bulunan ve ilgili mevzuat uyarınca cezalarının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infazına beş yıl ve daha az süre kalan hükümlülerin talebi aranmaksızın, cezalarının koşullu salıverilme tarihine kadar olan kısmının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infazına infaz hakimisi tarafından karar verilebilir. (...) (6) Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar, Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar ve örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar hariç olmak üzere, 31/7/2023 tarihi itibarıyla kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerden, toplam hapis cezası on yıldan az ise bir ayını, on yıl ve daha fazla ise üç ayını bu kurumlarda geçirip ilgili mevzuat uyarınca açık ceza infaz kurumlarına ayrılmasına üç yıl veya daha az süre kalanlar, bu şartların olduğu tarih itibarıyla açık ceza infaz kurumlarına ayrılabilir. Bu hükümlüler ile 31/7/2023 tarihinde geçici 9 uncu maddenin altıncı fıkrası kapsamında açık ceza infaz kurumunda bulunan hükümlüler, talepleri hâlinde en az üç ay açık ceza infaz kurumunda kalmış olmak şartıyla ilgili mevzuat uyarınca cezaların denetimli serbestlik tedbiri altında infazı uygulamasından üç yıl erken yararlandırılır. (7) Altıncı fıkra hükümleri 31/7/2023 tarihi itibarıyla; a) Hapis cezasının infazı 16, 16/A ve 17 nci maddeleri kapsamında ertelenmiş olan, b) Hapis cezasının infazı durdurulmuş olan hükümlüler hakkında da uygulanır. (8) Koşullu salıverilmenin geri alınması nedeniyle 31/7/2023 tarihi itibarıyla cezası aynen infaz edilen veya ikinci defa mükerrer olup 31/7/2023 tarihi itibarıyla bu cezanın infazı için ceza infaz kurumunda bulunan hükümlülerin bu cezalarının infazı bakımından altıncı fıkra hükümleri uygulanmaz. Bu hükümlülerin 31/7/2023 tarihi itibarıyla kesinleşmiş ancak infaz edilmemiş diğer hapis cezaları bakımından altıncı fıkra hükümleri uygulanır." hükmünü haizdir.

17. Anayasa'nın 7'nci ve 87'nci maddelerinde; yasama yetkisinin münhasıran Türkiye Büyük Millet Meclisinin uhdesinde olduğu hükme bağlanmıştır. Bu bakımdan kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak yasama yetkisi kapsamında kalmaktadır. Bu nedenle başvuru dilekçesindeki 5275 sayılı Kanun'da yapılan değişikliğe dair hususlar yasama yetkisi kapsamında kalmaktadır.

18. Başvuranın, Çorum 2. Asliye Ceza Mahkemesinin ... E. ve ... K., Çorum 6. Asliye Ceza Mahkemesinin ... E. ve ... K., Ünye 3. Asliye Ceza Mahkemesinin ... E. ve ... K. sayılı dosyalarında adil yargılanmadığı ve Kayseri Bünyan Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından dosyasının henüz incelenmediği yönündeki iddiaları ise yargı yetkisi kapsamında kalmaktadır. Nitekim Anayasa'nın 9'uncu ve 138'inci maddelerinde de yargı yetkisinin münhasıran mahkemelerin uhdesinde olduğu ve bu yetkinin kullanılmasıyla ilgili olarak hiçbir organ, makam, merci veya kişinin mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı hükme bağlanmıştır.

19. Öte yandan başvuranın emekli aylığı talebinin değerlendirilmesi sürecinde mağdur edildiği iddiasının

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr
İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:
Telefon No:

ise 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde yer alan Kurumun başvuru incelemesi yapacağı alanlar olarak belirtilen ayrımcılık yasağı ve ulusal önleme mekanizması kapsamında olmadığı değerlendirilmiştir.

20. Başvuranın iddia ve talepleri yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasının yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin olduğu, yargılama yapma görevinin münhasıran mahkemelere ait olduğu, mükerrer olması nedeniyle 5275 sayılı Kanun'un geçici 10'uncu maddesinde yer alan lehe hükümlerden yararlandırılmadığı, bu durumun eşitlik ilkesine aykırı olduğu iddiasının yasama yetkisi kapsamına giren iş ve işlemlerden olduğu, kanuni düzenleme yapma yetkisinin münhasıran Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğu, emekli aylığı talebinin değerlendirilmesi sürecinde mağdur edildiği iddiasının ise 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde yer alan Kurumun başvuru incelemesi yapacağı alanlar olarak belirtilen ayrımcılık yasağı ve ulusal önleme mekanizması kapsamında olmadığı, 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin dördüncü fıkrası ile Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'ıncı maddesi gereği başvuru konusu teşkil etmeyecek işlemler arasında yer alan başvurunun Yönetmelik'in 48'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi gereği Kurumun görev alanına girmediği ve inceleme şartlarını taşımadığı gerekçesiyle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

7/8/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Selami AÇAN
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

Av. Erol GÖKDÖL
Üye

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Üye

e-imzalıdır

Selma ÖZTÜRK PINAR
Üye

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr
İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:
Telefon No: